

ningerne; thi den Nedsættelse, der derved er kommet Forbrugerne til gode, er jo indgaaet i de Prisberegninger, der her er Tale om. Utvivlsomt har en Del af Befolkningen faaet forøgede Indtægter, men lige saa sikkert er det, at den overvejende Del af Befolkningen ikke har faaet Indtægten forøget i samme Grad, som Udgiften er steget, heller ikke naar Hensyn tages til den Hjælp, der er ydet gennem de kommunale Dyrtidsforanstaltninger. Følgen heraf er blevet, at en hel Del Mennesker nu lever under meget trænge Kaar og har stedse større Vanskeligheder ved at faa Indtægten til at slaa til. De foretagne Dyrtidsforanstaltninger har været i høj Grad uensartede. I adskillige Kommuner har man ofret de Beløb, der er stillede til Raadighed. I andre Kommuner har man kun ofret meget lidt, og der findes ogsaa Kommuner, hvor man saa at sige slet intet har ofret. I alt er der ved de tidligere Love og det her foreliggende Forslag stillet 190 Mill. Kr. til Raadighed til Dyrtidsforanstaltninger, der kun kan komme en begrænset Del af Befolkningen til gode, altsaa efter de forskellige Loves § 1. Og der er saa tillige stillet et ubestemt Antal Millioner til Raadighed efter de forskellige Dyrtidsloves § 2.

Dyrtidslovgivningen er faldet i 3 Periøder, hver med 2 Love. Den første Periode var Aaret 1916, for hvilken der blev givet først Dyrtidsloven af 22. December 1915, som gjaldt for 10 Maaneder, derefter Loven af 20. Oktober 1916, der gjaldt for de 2 sidste Maaneder af Aaret. Ved disse to Love blev der i alt stillet et Beløb af ca. 30 Mill. Kr. til Raadighed efter § 1, altsaa til Foranstaltninger, som kom en begrænset Del af Befolkningen til gode, og et ubestemt Antal Millioner til Raadighed efter § 2, altsaa til Bedste for alle. Men i den Periode blev der ikke ofret meget efter § 2, idet Lovene bestemte, at Kommunerne skulde afholde alle de derunder faldende Udgifter. Det foreligger ikke oplyst — det er i hvert Fald undgaaet min Opmærksomhed —, hvormeget der af de 30 Mill. Kr. blev anvendt i denne første Periode. Da Forslaget til Loven af 28. December 1916 blev forelagt, medfulgte der en Opgørelse over, hvor meget der i den første Periode var anvendt indtil 30. Juni 1916, og det ses deraf, at der var anvendt knap 7 Mill. Kr., medens der kunde have været anvendt ca. 15 Mill. Kr. Der blev altsaa i Tidsrummet 1. Januar til 30. Juni 1916 brugt ca. 8 Mill. Kr. mindre, end Kommunerne var berettigede til at bruge.

En senere Opgørelse har jeg, som sagt, ikke set, og jeg tror ikke, den foreligger for Offentligheden, men jeg maa antage, at der i hele Perioden, Aaret 1916, ikke tilnærmelsesvis er anvendt det Beløb, der var stillet til Raadighed.

For den anden Periode, der udgjorde 15 Maaneder, og for hvilken der blev givet Lovene af 28. December 1916 og 21. December 1917, blev der stillet 81 Mill. Kr. til Raadighed, og der foreligger fuld Oplysning om Anvendelsen — hvilken Oplysning ledsager nærværende Lovforslag — gaaende ud paa, at der er brugt godt Halvdelen af det Beløb, der var stillet til Raadighed efter § 1, nemlig noget over 41 Mill. Kr.

For den sidste Periode, som vi endnu ikke har gennemløbet, og for hvilken vi har en midlertidig Lov — for den sidste Del af Perioden skulde nærværende Lovforslag komme til at gælde —, kan man ikke anstille nogen Beregning, men jeg tror, man er berettiget til at sige, at ikke tilnærmelsesvis det Beløb, som er stillet til Raadighed for Kommunerne, er anvendt i den forløbne Tid.

Spørgsmaalet bliver da: Hvad er Aarsagen til, at de Beløb, som har været stillede til Raadighed for Kommunerne til Foranstaltninger til Fordel for Befolkningen i Anledning af Dyrtiden, ikke er blevet anvendt? Skyldes den Brist i Lovenes Karakter eller den Omstændighed, at der omkring i Kommunerne ikke er Nød til Stede i et saadant Omfang, at det har været paakrævet at bruge det Antal Millioner, som har været stillet til Raadighed. Det sidste tror jeg man i al Almindelighed kan se bort fra. Det er ganske vist saaledes, at der findes enkelte Kommuner, hvor den almindelige Velstand er saa udbredt, at man kunde hjælpe dem, der er særlig vanskeligt stillede, med et mindre Beløb end det, der var stillet til Raadighed. Men disse Kommuner er meget faa. I al Almindelighed maa det siges, at Trangen har været til Stede, og at Pengene burde have været anvendte i det væsentlige i den Udstrækning, hvori de var stillede til Raadighed.

Det maa altsaa skyldes Mangler ved Lovene, at Pengene ikke er blevet anvendt, og Venstres Ordførers Udtalelser tydede jo ogsaa paa, at Venstre erkender dette. Man erkender, at de Love, vi hidtil har haft, ikke har været fyldestgørende, og at man nu maa slaa ind paa helt nye Principper. Det skal være mig særdeles kært at medvirke til, at man faar andre Principper ind i Dyrtidslovgivningen, og at